

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718204406
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5718204406.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v spore žalobcu: M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, M., právne zastúpený: Burian & partners, s.r.o., so sídlom V. Tvrdeho 819/1, Žilina, IČO: 47 254 483, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu a o vydanie hnuiteľnej veci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18C/25/2018-159 zo dňa 13. marca 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti výroku I., ktorým zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu, **p o t v r d z u j e .**

Výrok I. v zostávajúcej časti, ktorým okresný súd zamietol žalobu o vydanie hnuiteľnej veci a výrok II., **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu (výrok I.), ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom osobného motorového vozidla špecifikovaného v bode 1 odôvodnenia napadnutého rozsudku a jeho vydania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 21 ods. 1 až 4, ods. 9 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“), § 409 ods. 1 a § 446 Obchodného zákonníka, § 92 a § 97 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu, nie je žalovaný pasívne vecne legitimovaný. Žalovaný si vlastnícke právo k uvedenému motorovému vozidlu neuplatňoval a ani vlastníctvo žalobcu nespochybňoval, preto v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. Vo vzťahu k nároku žalobcu na vydanie veci mal preukázané, že predmetné motorové vozidlo je v držbe žalovaného. Poukazujúc na právnu úpravu § 97 veta prvá Trestného poriadku a § 92 Trestného poriadku konštatoval, že k vráteniu zaistenej veci dochádza v prípade, ak už táto nie je potrebná na ďalšie konanie. Na základe správy organizačnej zložky žalovaného zo dňa 12.02.2019, v ktorej sa konštatovalo, že predmetné motorové vozidlo je potrebné pre ďalšie trestné konanie, okresný súd ustálil, že žalobca nemá oprávnenie domáhať sa vydania sporného motorového vozidla od žalovaného a tento nie je povinný mu ho vydať. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že ním podanému žalobnému návrhu bude v celom rozsahu vyhovené. Namietal,

že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdil, že na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že všetky lehoty uvedené v ustanovení § 21 zákona o Policajnom zbore, počas ktorých mu mohlo byť motorové vozidlo zaistené uplynuli, nebol poučený o možnosti podania žaloby v súlade s ustanovením § 21 ods. 9 tohto zákona, a preto vychádzajúc z tohto ustanovenia sám podal žalobu o určenie vlastníckeho práva. V zmysle tohto ustanovenia je postačujúce, ak vzniknú pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená. Keďže sporné motorové vozidlo mu bolo zaistené v čase, keď mal uzatvorenú kúpnu zmluvu so spoločnosťou ĎURKA, s.r.o., od ktorej v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka motorové vozidlo nadobudol, došlo k pochybnostiam o jeho vlastníckom práve. Žalobca ďalej namietal argumentáciu súdu prvej inštancie, ktorou odôvodňoval zamietnutie jeho žaloby aj v časti vydania sporného motorového vozidla. Opätovne, vychádzajúc z ustanovení zákona o Policajnom zbore poukazoval na to, že uplynuli všetky lehoty, na základe ktorých mu mohlo byť predmetné motorové vozidlo orgánmi žalovaného zadržované. Podľa jeho názoru okresný súd nesprávne vychádzal zo správy Úradu inšpekčnej služby, útvar inšpekcie, Odbor inšpekčnej služby - Stred zo dňa 12.02.2019, nakoľko ide o správu orgánu žalovaného, ktorú tento vyhotovil na základe žiadosti súdu. Je zrejmé, že žiadnu inú správu vydať ani nemohol, keďže ide fakticky o tvrdenie žalovaného (prostredníctvom tohto orgánu). Súd prvej inštancie ignoroval, že znalecké dokazovanie týkajúce sa predmetného motorového vozidla bolo vykonané, a teda ďalšie zaistenie motorového vozidla pre potreby trestného stíhania už nie je potrebné. Uspokojil sa s tvrdením žalovaného o nutnosti tohto vozidla pre trestné stíhanie, avšak nezisťoval, na aké konkrétne úkony je motorové vozidlo orgánom žalovaného v trestnom konaní použité.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že sporné motorové vozidlo nie je možné vydať, nakoľko je potrebné pre ďalšie trestné konanie spojené s jeho odovzdaním do trestného konania vedeného Políciou Českej republiky.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu o určenie vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil a vo zvyšnej časti výrok rozsudku I. a závislý výrok II. o trovách konania zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá jeho žaloba o určenie vlastníckeho práva k spornému motorovému vozidlu, nie je dôvodné.

7. Procesný inštitút určovacej žaloby má miesto iba tam, kde ide o preventívnu ochranu práva a kde pomôže eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nie je možné dospieť iným spôsobom. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že žalovaný prostredníctvom svojich orgánov bez právneho dôvodu drží hnutelnú vec - motorové vozidlo, ktoré je jeho výlučným vlastníctvom. Žalovaný nenamietal, že žalobca nie je vlastníkom uvedeného motorového vozidla, avšak tvrdil skutočnosti, pre ktoré je oprávnený mať vec u seba a nie je povinný ju vydať žalobcovi, a to aj napriek tomu, že je jeho vlastníkom.

8. Žalobca oprávnenosť na uplatnenie nároku určovacej žaloby odvodzoval od znenia § 21 ods. 9 zákona o Policajnom zbore. V zmysle tohto zákonného ustanovenia (citovaného v bode 44 rozsudku súdu prvej inštancie) dáva osobe, ktorej bola vec policajným orgánom zaistená, právo na podanie žaloby, ktorou si môže uplatniť vlastnícke alebo iné právo na zaistenú vec. Ide tu však o možnosť tohto uplatnenia voči „inej osobe“, nie útvaru policajného zboru. V tomto prípade je potrebné prihliadať na skutočnosť, že uvedený právny predpis patrí do oblasti verejnoprávných predpisov, ktoré upravujú postupy orgánov štátu. V prípade zaistenia veci podľa zákona o Policajnom zbore, orgán, ktorý takéto zaistenie realizoval, nevystupuje ako subjekt, ktorý zaistením spochybňuje vlastnícke právo osoby, ktorej vec bola zaistená. Iné však je, akým spôsobom má tento orgán postupovať v prípade, že má pochybnosť o vlastníckom práve osoby, u ktorej došlo k zaisteniu veci. V tomto prípade je možné od tohto orgánu očakávať postup v zmysle § 21 ods. 9 zákona o Policajnom zbore, na ktorý poukazoval žalovaný. Zaistenie sporného motorového vozidla orgánmi žalovaného nemožno chápať ako tvrdenie žalovaného, že žalobca nie

je vlastníkom sporného motorového vozidla. Jednoznačne uplatniť žalobu (akúkoľvek), vrátane žaloby o určenie vlastníckeho práva, možno voči subjektu, ktorý do tohto práva zasahuje, v tomto prípade, ktorý vlastníctvo spochybňuje. Okresný súd preto dospel k správne mu záveru, že zo strany žalovaného vlastníctvo žalobcu nebolo spochybňované tvrdením, že sa žalovaný cíti byť vlastníkom, preto nie je daná ani jeho pasívna vecná legitímácia v konaní o určenie vlastníckeho práva žalobcu k spornému motorovému vozidlu. Odvolací súd, vychádzajúc z týchto záverov, rozsudok okresného súdu v časti, ktorou zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu, ako vecne správny potvrdil.

9. Ďalšie odvolacie námietky žalobcu smerovali k nesprávosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol jeho žalobu aj v časti vydania sporného motorového vozidla. V tomto prípade namietal žalobca nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci.

10. V prejednávanej spore sa žalobca domáhal vydania motorového vozidla, ktoré mu bolo zaistené policajnými orgánmi pretože zákonné dôvody zaistenia, ktoré sú upravené v zákone o Policajnom zbore pominuli. Podstatnou pre rozhodnutie sporu bolo vyriešenie otázky, či sa môže žalobca takýmto spôsobom domáhať v občianskom súdnom konaní vydania veci, ktorá bola zaistená podľa predpisov verejného práva v situácii, kedy dôvody zaistenia veci pominuli. V tomto prípade je potrebné ustáliť, či zaistenie veci je realizované (aktuálne) podľa zákona o Policajnom zbore, alebo v zmysle ustanovení Trestného poriadku.

11. Ochrana vlastníckeho práva podlieha právomoci civilného súdu, postup pre vrátenie veci vydané (zaistenej) v trestnom konaní tak, ako ho určuje Trestný poriadok - nemôže osoba, ktorá takúto vec vydala, resp. jej bola zaistená, obchádzať uplatnením nároku na vydanie veci v občianskom súdnom konaní. V tomto konaní nemá súd právomoc preskúmať správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní v medziach tohto konania, pretože sa jedná o realizáciu inštitútu trestného práva procesného. Ak nie je pochybnosť o tom, komu sa má vec vrátiť (tak ako to bolo v súdenom prípade), závisí vrátenie veci v prípade, že táto bola zaistená pre potreby trestného stíhania na posúdení otázky, či zaistená vec je naďalej pre takéto konanie nutná, čo je však výlučne otázkou príslušného orgánu činného v trestnom konaní. V prípade, ak námietky spočívajú v spochybnení správnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní, tak posúdenie zákonnosti tohto postupu v trestnom konaní sú príslušné riešiť orgány činné v trestnom konaní, nie civilný súd. Tieto rozhodujú o zaistení veci, jej vrátení, prípadne o zákonnosti takéhoto zaistenia, nie je možné nariadiť vydanie zaistenej veci predtým, než orgán činný v trestnom konaní rozhodne, že takúto vec na ďalšie konanie nie je treba.

12. Súd prvej inštancie vychádzal v súdenom spore zo správy Úradu inšpekčnej služby, útvar inšpekcie, odbor inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica z 12.02.2019 (č.l. 147), v ktorej sa konštatuje, že uvedené vozidlo je potrebné na ďalšie trestné konanie. Možno prisvedčiť odvolateľovi, že uvedená informácia je fakticky vyjadrením žalovaného prostredníctvom jeho organizačnej zložky, ktorá patrí do jeho pôsobnosti. Zo skutkového stavu, ktorý bol zistený súdom prvej inštancie však nevyplýva, že by predmetné motorové vozidlo bolo zaistené a následne vydané, resp. odovzdané v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku a zákona o Policajnom zbore orgánom činným v trestnom konaní. Naopak, v samotnej správe sa konštatuje „vozidlo nebolo prevzaté z nášho útvaru do konania na OR PZ Martin“. Zo spisu nie je zrejmé, či zaistené vozidlo bolo prevzaté pre potreby trestného stíhania vo veci jeho krádeže z dvora príslušnej organizácie žalovaného, resp. či bolo vydané pre potreby trestného stíhania v inej veci, ak áno, akej a či takéto trestné stíhanie vôbec začalo. V prípade, že by bolo preukázané, že existuje trestné stíhanie, pre potreby ktorého bolo predmetné motorové vozidlo či už zaistené, vydané alebo odovzdané v zmysle ustanovení Trestného poriadku, možno vychádzať z vyššie uvedeného záveru, že nie je vecou civilného súdu v konaní o ochranu vlastníckeho práva osoby, ktorej bola takáto vec zaistená, riešiť otázku, či je táto vec potrebná naďalej pre trestné stíhanie. Potom by neboli dôvodné námietky žalobcu týkajúce sa nedostatočne vykonaného dokazovania v súvislosti s tým, za akým účelom je naďalej potrebné predmetné motorové vozidlo pre trestné stíhanie. Avšak v rámci vykonaného dokazovania existencia trestného stíhania, pre účely ktorého malo byť predmetné motorové vozidlo zaistené, neboli preukázané. Súd prvej inštancie tak mal posúdiť oprávnenosť zaistenia motorového vozidla v zmysle ustanovení zákona o Policajnom zbore. Teda, či má žalovaný oprávnenie naďalej vec držať a obmedzovať vlastnícke právo žalobcu. V tomto prípade, ak by došlo k zaisteniu „iba“ v zmysle zákona o Policajnom zbore, je v právomoci civilného súdu zhodnotiť postup policajných orgánov, jeho súladnosť so zákonom a tým vyhodnotiť, či obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu je dôvodné, resp. či dôvody pre zaistenie motorového vozidla existujú.

13. Na základe týchto skutočností krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zamietol žalobu o vydanie motorového vozidla zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom konaní súd prvej inštancie bude vychádzať z vyššie prezentovaného právneho názoru odvolacieho súdu. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).